Растителна защита

електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Ekim – İklim Anormallikleri ve Kışlık Tahıl Bitkilerinin Sonbahar Ekimine Geç Başlangıç

Растителна Защита

Tarih 12.10.2025 | **Sayı** 10/2025 | **ISSN** 2815-522X | **Dil** TR
www.plant-protection.com/article/2310?lang=tr

Ekim ayının ilk on gününde, agrometeorolojik koşullar değişken hava durumu ve iklim normlarının altında veya civarında seyreden ortalama günlük sıcaklıklar tarafından belirlenecektir. Bu on günlük dönemde, geç üretim sebze mahsulleri için kritik minimum sıcaklıklar tarla alanlarında tahmin edilmemektedir; bu durum, dona hassas mahsullerden (domates, biber, kabak, salatalık vb.) ek ürün hasadı için bir önkoşuldur.

Bu dönemde, üst toprak katmanlarının durumunu ve mevsimlik toprak işlemesi için koşulları iyileştirecek ekonomik olarak önemli yağışlar tahmin edilmektedir. Ülkenin birçok yerinde yaz sonu ve sonbahar başındaki kuraklık, sonbahar mahsulleri için ayrılan alanların ekim öncesi işlenmesini engelledi.

Ekim ayının ilk on günündeki şiddetli yağışlar, ülkenin birçok yerinde iki katını, Kuzey Bulgaristan'da ise iklim normlarının üç katını aşarak: Loveç - 152 l/m² (%296), Plevne - 167l/m² (%342), V. Tırnovo - 187l/m² (%351), Razgrad - 171 l/m² (%302), Rusçuk - 254 l/m² (%450) üst toprak katmanlarını aşırı doyurdu ve 50 ve 100 cm katmanlardaki nem rezervlerini artırdı.

Sonbahar Ekiminin Başlangıcı

Olumsuz agrometeorolojik koşullar – Ekim ayının ilk on günündeki kuraklık ve ardından gelen aşırı yağışlar mevsimlik toprak işleme faaliyetlerini engelledi ve ülkenin Batı Bulgaristan gibi bazı bölgelerinde kışlık tahıl mahsullerinin ekimi, sonbahar ekiminin resmi başlangıcı verilmiş olmasına rağmen gecikmektedir.

Ekim ayının ilk on günü, Kuzey Bulgaristan'da buğday ekimi için agroteknik son tarihtir; 15 ila 25 Ekim arasında Güney Bulgaristan'da ve ay sonunda Karadeniz kıyı bölgelerinde. Tarım ve Gıda Bakanlığı verilerine göre, buğday ekimi %52'den fazla geride kalmış durumda ve ülkedeki ekilen alanlar geçen yılın aynı dönemine göre daha az. Arpa ve çavdarda da bir gecikme gözlemleniyor, ancak daha az ölçüde.

Tritikale Kullanımı ve Uygulama Olanakları

Tarım ve Gıda Bakanlığı verilerine göre, bu yılki sonbahar ekim kampanyasında tritikale alanlarında önemli bir artış gözlemlenmektedir – bir yıl öncesine göre yaklaşık %54 daha fazla. 2024 yılında, yılın bu noktasında bu ürünle ekilen alanlar 102 xa iken, şu anda tritikale ekilen tarlalar 167 xa'dır.

Buğday ve çavdarın jenerik bir melezi olan bu ürüne olan ilgi, buğdayın yüksek verim potansiyeli ve çavdarın hastalıklara karşı direncinin birleşimi nedeniyle son yıllarda artmıştır.

ISSN 2815-522X

Son birkaç sezondur bilinen bir kolza alanı artışı eğilimi gözlemlenmektedir. Bu yıl, sonbahar ekiminde ürün büyümesi geçen yılki kampanya verilerine göre %39'dur. Bugün itibarıyla kolza ekilen alanlar 73.3 bin hektarı aşmaktadır.

İkinci ve üçüncü on günlük dönemlerin çoğu gününde, agrometeorolojik koşullar nispeten kuru hava ve normale yakın sıcaklıklar tarafından belirlenecektir. Ekim sonunda ekilen kışlık tahıl mahsullerinin ilk vejetasyon evrelerinin nem eksikliği ile ilerlemesi yüksek olasılıktır. Ay sonunda, buğday ve arpa için ekim tarihlerine bağlı olarak, çimlenme ve 1-2 yaprak oluşumu evreleri gözlemlenecektir.

Bu dönemde, üzüm hasadının tamamlanması, sonbahar meyve ağacı çeşitlerinin hasadı ve Ekim sonunda – ayrıca bitki sağlığı faaliyetlerinin yürütülmesi için koşullar uygun olacaktır. Kabuk hastalığından etkilenen elma ve armut bahçelerinde enfeksiyonu azaltmak için, meyveler hasat edildikten sonra, yaprak dökümünün başlangıcında %5'lik üre çözeltisi ile ilaçlama yapılması tavsiye edilir.

Sert çekirdekli meyve türleri için, yoğun yaprak dökümünden sonra, delik hastalığı, erken kahverengi çürüklük, şeftali yaprak kıvırcıklığı vb. etkenlere karşı %2'lik Bordo bulamacı ile ilaçlama yapılması önerilir.